

Der er nogen Skribent, om hvem det kan siges, at han først kjendte det Nordiske og derefter det Andet, saa er det ham. Det var jo netop hans Kjærlighed til det Nordiske, som gjorde, at han vilde vise den øvrige Verden, at der ogsaa her blandt os Danske vare Mænd, som fuldkommen kunde sættes ved Siden af dem, der omtales i de klassiske Skrifter. Det var derfor, at han skrev paa Latin, det var ikke, fordi han havde Lyst til at skrive paa Latin, og ikke fordi Folk dengang kun kunde forstaa Latin, men han havde en nordisk Rigdomsflaat, der i visse Henseender var større end de islandske Sagaers Skat, og den nedlagde han i dette Sprog. Jeg er overbevist om, at han ikke kunde have skrevet det heromt blevne Latin, som han har skrevet, naar han ikke forud havde været saa gjennemtrængt af det nordiske Skriftsprog, som netop har Fortjenester fremfor mange andre af de Skriftsprog, vi kjende. Men Alt dette vilde dog efter min Mening ikke være tilstrækkeligt til at følge de Hæfter paa den Vej, hvorpaa de ere slaaede ind, naar der ikke var et Noget, der for mig er meget vigtigere, nemlig det, at hele den Tankegang, der hidtil er gaaet igjennem vort Frihedsliv, i allerhøieste Grad trænger til en Befrugtning af et større Kjendskab til vor gamle Fortid. Jeg er overbevist om, at naar hele denne Sag skal tale om en Mængde forskjellige Forhold, som vi vilde ordne paa anden Maade, saa vilde mange Mænd tale og tænke paa en anden Maade om dem, saafremt de kjendte bedre til den nordiske Skat, vi ere i det gamle Danske. Det er ligegyldigt, hvilket Spørgsmaal vi tage, lader os f. Ex. tage Tiendespørgsmaalet. Grunden til Tiendespørgsmaalet er tilstede her, man kan faa den første Spire til det og lære det at kjende der. (N. Andersens: Det gamle Testamente.) Ja, jeg hører nok, at det ærede Medlem taler om det gamle Testamente, men der blev opkrævet Møntold her i Danmark, længe før der blev indført Tiende. Dernæst sagde det ærede Medlem for Kjøbenhavn Amts 2den Valgfreds (C. B. Rimestad), at oppe paa Island fortalte de sig i Retstrætter. Ethvert Frihedsliv kan ikke undvære et frit Retsvæsen, og

der er netop ogsaa Meget at lære i den Retning af, hvad der staar i de gamle Sagaer. Vil man tale om Grundlaget for et rigtigt Hærvæsen, saa vil man ogsaa kunne finde Grundlaget der. Vil man tale om Eiendomsforholdene, vil man finde de første Rødder til Fæstevæsenet, kan man finde det der. Saa- fald vilde dette tilfammen bidrage til at give enhver friskindet Mand, der virkede i vort offentlige Liv, en ganske anden Overbevisning om, at han virkede i Overensstemmelse med den nordiske Folkeand, naar han kjendte dette, end naar han er ubekjendt med det. Der kan tillige siges, at der er en Kluft mellem Fortiden og Nutiden, som skal dækkes; vi maa slaa en Bro derover, for at vi ikke i mangfoldige Henseender skulde leve som dem, der ikke have Sands for, hvad vi bør have Sands for. Finde De ikke, at dengang Brøndsted reiste ned i Grækenland, var det en sørgelig Følelse, der maatte paatrænge sig ham, saasnart han saa, at Efterfølgerne af de gamle Hellenere ikke havde Sands for deres Oldtidslevninger? Alle de Herrer her have nogle gamle Oldtidslevninger liggende lige for deres Dine, som de ikke kjende, men som de vilde lære at kjende, hvis de havde denne Sands; thi er det ikke omtrent af samme Slægt, naar vi bo i en By Dag ud og Dag ind, ja nævne denne Bys Navn 100 Gange og ikke vide, hvoraf dens Navn kommer. (En Stemme: Aarhus.) Aarhus, ja Aarhus kommer ikke af Aare. (C. B. Rimestad: Heller ikke af Blodaare.) Ja, vi vilde jo siden faa nogle Vittigheder fra den Side, der sidst afbrød mig, og det var ikke heller værd, at denne Vittighed om Blodaaren ikke kom i Tidenden, thi den var altfor god, og derfor vil jeg nævne den for at knytte det ærede Medlems Navn til den. Hvad det ærede Medlem for Sorø Amt (Alberti) nylig har talt om at stille den nordiske Skole og den saakaldte klassiske Skole, uagtet den Første kan være ligesaa klassisk som den Anden, eller den nordiske Sprog og den latinske Sprogretning jevnbyrdig, var vistnok et fuldkommen sandt Ord, og jeg tror ikke, at vi bør forlade denne Sag uden at have efter bedste Evne givet et Fingerpeg om det Spor, som det danske Folkething ønsker